

Raskaana olevan tuberkuloosin seulonta keuhkojen röntgenkuvauksella

Neuvolassa tehdään kaikille synnyttäjille alkuraskauden aikana arvio riskiryhmään kuulumisesta. Riskiryhmään kuuluva oireeton synnyttäjä ohjataan keuhkojen röntgenkuvaukseen raskauden viimeisen kolmanneksen aikana (noin kuukausi ennen laskettua aikaa). Kuvauksen päivämäärä ja tulos kirjataan äitiyskorttiin. Seulontakuvauksella pyritään varmistamaan, että odottava äiti ei sairasta keuhkotuberkuloosia. Seulonnalla edistetään äidin, sikiön ja koko perheen terveyttä sekä ehkäistään tuberkuloositartuntoja neuvolassa ja synnytys sairaalassa. Seulontakuva otetaan riskiryhmään kuulualta ennen jokaista synnytystä.

Odottava äiti kuuluu riskiryhmään, jos vastaus on ”kyllä” yhteenkin kysymykseen

Kysymys: Onko odottava äiti	Kyllä	Ei
kotoisin, asunut tai muutoin oleskellut > 3kk ajan (tai toistuvasti vierailut esim. sukulaisten luona) TB-riskialueella? (THL maaluettelo Tuberkuloosin seulonta odottaville äideille)	Maa:	
saapunut Suomeen pakolaisena tai turvapaikanhakijana?	Mistä:	
saapunut Suomeen konfliktialueelta tai oleskellut pakolaisleirillä?	Missä:	
sairastanut aiemmin tuberkuloosin?	Milloin:	
altistunut aiemmin tuberkuloosille lähipiirissä tai työssä?	Kenellä TB, milloin:	
hoitanut työssään tuberkuloosia sairastavia potilaita Suomessa tai ulkomailla?	Missä, milloin:	
Keuhkojen röntgenkuvaus tehdään riskiryhmään kuuluvalle Odottavalle äidille annetaan Ohje tuberkuloosin seulonnasta ja ohjataan tutustumaan tuberkuloosi.fi -sivustoon.	Kuvauksen suunniteltu ajankohta:	Miksi ei?

Oirekysely

Oirekysely tehdään neuvolassa riskiryhmään kuuluvalle alkuraskauden aikana ennen ensimmäistä lääkärintä. Oirekysely toistetaan synnytysvastaanotolla sairaalassa.

Onko odottavalla äidillä ollut seuraavia oireita viime viikkojen aikana?	Kyllä	Ei
Yskää yhtäjaksoisesti yli 3 viikkoa		
Ysköksiä (limaa yskän mukana)		
Verta yskän mukana		
Epätavanomaista rasisitushengenahdistusta		
Selittämätöntä lämpöilyä tai kuumeilua		
Tavanomaisesta poikkeavaa yöhikoilua		
Poikkeavaa laihtumista		

Jos vastaus on ”kyllä” yhteenkin kysymykseen, pyydetään lääkärin arvio tilanteesta. TB yskösnäytteet kerätään herkästi mahdollisten muiden tutkimusten ohella. Tarvittaessa kysytään ysköskeräyksen ohjeet kunnan tartuntatautiyksiköstä. [Yskösnäytteen keräysohje usealla kielellä](#) Tuberkuloosia epäiltäessä oireiselta otetaan keuhkojen röntgenkuva raskauden vaiheesta riippumatta. Jatkotoimista ja toteutuksesta konsultoidaan erikoissairaanhoidon infektio- tai keuhkolääkäriä.

Päivitetty 16.12.2023.